

Výstava „Lidské mraveniště Ondřeje Sekory“

Sbírkový fond Oddělení dějin literatury Uměnovědného muzea Moravského zemského muzea se v tomto roce rozrostl o mimořádný archiv – pozůstalost brněnského rodáka, malíře, novináře a spisovatele Ondřeje Sekory (1899 – 1967). Obsahuje různorodý a cenný materiál týkající se jak tvorby, tak životních osudů této osobnosti. Nejrozsáhlejší je bezesporu korespondence, a to soukromá i pracovní. Zde tvoří Nejrozsáhlejší je bezesporu korespondence, a to soukromá i pracovní. Zde tvoří nejzávažnější část dopisy O. Sekory manželce a synovi z pracovních táborů, kde byl v letech 1944-45 internován. Dopisy z poválečných služebních cest do zahraničí přiblíží jeho pracovní program (stejně jako diáře), korespondence s rodinou blízkou i vzdálenější svědčí o soudržných příbuzenských vztazích, listy čtenářů, převážně dětí, dokumentují vztah veřejnosti k jeho dílu. Běh života sledují osobní doklady jako rodný a křestní list, školní vysvědčení nebo průkazy různých organizací. Cenné jsou dokumenty dokládající jeho předválečnou činnost v redakci brněnských a posléze pražských Lidových novin: průkazy a fotografie ze dvou pobytů ve Francii (kde byl ve 20. letech reportérem z Tour de France a z olympiády), vzkazy šéfredaktora Arnošta Heinricha. Další rozsáhlý soubor tvoří fotografie, opět rodinné i pracovní: zmiňme setkání umělců ve 30. letech (jedno z nich na pozvání Alice Masarykové v Lánech), snímky z udělení titulu zasloužilého umělce (součástí pozůstalosti je i samotný diplom), samozřejmě snímky z dětství a mládí nebo oficiální fotografie pro tisk: při práci nebo při prohlížení vlastní entomologické sbírky. Korespondence a smlouvy týkající se vydání Sekorových knih svědčí o domácím i zahraničním zájmu, najdeme zde doklady adaptací Sekorových příběhů pro rozhlas, divadlo, film a gramofonové desky (scénáře, fota, programy, recenze, desky, letáky), jeho rukopisy včetně textů, které připravoval pro dětské vysílání Československé televize, korespondenci s podniky, které užívaly jeho figurek na svých výrobcích, dokumentaci výstav jeho tvorby (fota, pozvánky, katalogy). Pozůstalost též připomíná, že O. Sekora ve 20. letech přivezl z Francie do Československa hru ragby (pohár, diplom, plaketa). Ke 100. výročí jeho narození byla vydána poštovní známka a pamětní mince: i ty jsou součástí fondu. Samozřejmostí jsou knihy (převážně cizojazyčná vydání Sekorových děl), časopisy (např. první čísla Dikobrazu, který po válce pomáhal zakládat a zpočátku vedl) a výstřižky s jeho příspěvky v periodikách (kreslenými vtipy, komiksovými stripy, politickými karikaturami, články o něm, rozhovory s ním). Zajímavostí jsou pak osobní předměty jako cestovní šachy, zmíněná entomologická sbírka nebo páska, kterou nosil na rukávě jako žurnalista-reportér Tour de France roku 1927.

Právě tento fakt, ona komplexnost, je na podobných rozsáhlých pozůstalostech nejčennější: osobní událost nahlížíme pod úhlem „velkých“ dějin, svědectví osobních dokladů nebo korespondence prozradí vliv zásadních společenských a politických událostí na konkrétní lidský život a tvorbu. Jednotlivé činy, rozhodnutí a díla pak vidíme v kontextu soukromém i obecně historickém, zřetelněji poznáme, nakolik a jakým způsobem se privátní a veřejné prolíná v životě i tvorbě, nakolik a v čem je dílo provázáno se soukromím tvůrčí osobnosti.

Ze všech jmenovaných částí pozůstalosti vybírala výstava „Lidské mraveniště Ondřeje Sekory“, která je od 19. 10. otevřena v objektu MZM na Hudcově 76 v Brně: přiblíží tak návštěvníkům mnohohrstevnou osobnost brněnského rodáka, který byl nejen tvůrcem Ferdý Mravence, ale též všímavým svědkem a účastníkem dějů neklidného 20. století.